

Marek Valenta

Żegnamy i będziemy pamiętać

9 listopada 2023 r. z ogromnym smutkiem pożegnaliśmy na Cmentarzu Rakowickim w Krakowie Marka Valentę, niezwykłego Człowieka, informatyka, wyjątkowego pedagoga, serdecznego przyjaciela i społecznika. Jego życie, które zakończyło się 3 listopada 2023 r., było pełne pasji, zaangażowania i wielkiego oddania ludziom.

Marek Valenta urodził się 21 września 1947 r. w Krakowie jako syn lekarza Jana Alfreda i działającej społecznie Ireny. Ukończył studia na Wydziale Elektrotechniki Górniczej i Hutniczej w AGH, zdobywając tytuł magistra inżyniera, a w roku 1976 uzyskał stopień doktora nauk technicznych.

Od zawsze robił coś pożytecznego dla innych. Wszystko zaczęło się od ZHP: już w 1969 r. został szczepowym krakowskiego Szczepu „Żurawie”, co było wyrazem wielkiego zaufania i wyzwaniem, bo Marek obejmował tę funkcję po jednej z harcerskich legend Krakowa – hm. Bogusławie Rybskim.

Marek był wyjątkowym instruktorem harcerskim. Miał dwie pasje: żeglarstwo i narciarstwo; jako jachtowy kapitan żeglugi bałtyckiej i instruktor narciarstwa przekazywał młodym nie tylko umiejętności, lecz także wartości, takie jak odwaga, uczciwość i szacunek dla innych. Wyrazem uznania było przyznanie Markowi Krzyża za zasługi dla ZHP, Honorowego Odznaczenia z okazji 100-lecia Harcerstwa w Krakowie, Srebrnej Odznaki 45-lecia Krakowskiego Okręgowego Związku Żeglarskiego oraz dwukrotnie Srebrnej Odznaki za pracę społeczną dla m. Krakowa.

Lata 80. XX w. to trudny czas zmian, narodziny i rozwój nowych dyscyplin naukowych i technologii. Na AGH powstaje pomysł częściowego uprządkowania organizacyjnego w obszarze młodej informatyki. Jak zwykle w takich przypadkach – wszystko zależało od zainteresowanych, a wśród nich dużą grupę zapaleńców stanowili pracow-

nicy Instytutu Automatyki Wydziału Elektrotechniki, Automatyki i Elektroniki (pod dyrekcją profesora Henryka Góreckiego), pracujący w Zakładzie Informatyki kierowanym przez dr. hab. inż. Edwarda Nawareckiego oraz w Zakładzie Maszyn Matematycznych, kierowanym przez dr. hab. inż. Andrzeja Gościńskiego. Druga grupa entuzjastów pracowała w Międzyresortowym Instytucie Fizyki i Techniki Jądrowej (pod dyrekcją profesora Mariana Mięśowicza) w Samodzielnej Pracowni Techniki Obliczeniowej, kierowanej przez dr. hab. inż. Jacka Mościńskiego, zajmując się badaniami symulacyjnymi dużej skali. W 1980 r. został powołany Instytut Informatyki w ramach Wydziału Elektrotechniki, Automatyki i Elektroniki AGH, w którego skład weszła znaczna część zespołów tych jednostek, a dyrektorem został dr. hab. inż. Jacek Mościński.

W tym środowisku Marek Valenta znakomicie odnalazł się naukowo i organizacyjnie.

” *Był niespokojnym i ożywczym duchem nowego Instytutu – o wielkiej wiedzy i równie wielkiej kulturze osobistej. Potrafił gromadzić podobnych do siebie zapaleńców wokół wspólnej idei czy też aktywności. Informatykę wówczas zaczynały coraz bardziej doceniać inne dyscypliny naukowe, w grę wchodziły zastosowania przemysłowe.*

W połowie lat 80. XX w. Marek został zastępcą dyrektora Instytutu Informatyki do spraw współpracy z otoczeniem naukowym i gospodarczym. Jego aktywność i skuteczność w nawiązywaniu kontaktów i kierowaniu realizacją wspólnych prac była wyjątkowa. Przyczyniały się do tego posiadane dobre podstawy teoretyczne i praktyczne w zakresie inżynierii oprogramowania i systemów baz danych oraz znajomość rozwiniętych na tej bazie nowatorskich w owym czasie rozwiązań z wykorzystaniem sztucznej inteligencji. Efektem było wiele systemów ekspertowych zastosowanych w praktyce, zwłaszcza w obszarze diagnostyki medycznej oraz profilaktyki i rozpoznawania zakażeń szpitalnych.

Marek pełnił także wiele innych ważnych funkcji na Uczelni: zastępcy dyrektora Uczelnianego Centrum Informatyki, pełnomocnika Rektora AGH ds. komputeryzacji uczelni, kierownika Studiów Podyplomowych „Systemy baz danych”, członka Rady Wydziału Elektrotechniki, Automatyki i Elektroniki. Wszystkie te obowiązki wykonywał z ogromnym zaangażowaniem i odpowiedzialnością.

Cechowała Go nie tylko ogromna wiedza i doświadczenie, lecz także ciepło, życzliwość i niezwykle poczucie humoru. Zawsze służył wsparciem, dzieląc się swoją mądrością z tymi, którzy tego potrzebowali, a Jego obecność pozwalała poczuć się bezpiecznie i komfortowo wszystkim członkom zespołu, bo zabiegał o docenienie każdego. Marek umiał wspaniale mówić o swoich pasjach. Pokój, w którym pracował, zawsze był otwarty dla rozmówców – na wejściu witała gości wspaniałe model wielomasztowego żaglowca.

W Polskim Towarzystwie Informatycznym, które wypełniało wiele miejsca w Jego życiu, odegrał kluczową rolę. Był założycielem Oddziału Małopolskiego PTI i wielokrotnie pełnił funkcję prezesa tego Oddziału, był członkiem

Zarządu Głównego przez dwie kadencje, jego opinie i rady zawsze były ważne, na czasie, wyważone, merytoryczne, emanujące spokojem i wyjątkowym poczuciem humoru, godne Członka Honorowego PTI. Marek był inicjatorem licznych przedsięwzięć edukacyjnych i naukowych, mających na celu propagowanie informatyki w społeczeństwie, wspierał edukację młodych, zdolnych osób zaczynając od uczniów szkół podstawowych.

Za wkład w polską informatykę i działalność w Polskim Towarzystwie Informatycznym został nagrodzony Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem 70-lecia Polskiej Informatyki, Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi.

” *Swoim przykładem pokazywał nam, jak być lepszymi ludźmi. Dzięki Niemu wiele osób znalazło swoją drogę w informatyce, w PTI, w życiu. Odszedł od nas nie tylko nasz Przyjaciel, lecz także mentor i wzór do naśladowania.*

Jesteśmy wdzięczni za każdą chwilę spędzoną w Jego towarzystwie, za mądre rady, za każde uśmiechnięte „cześć”. I każdego dnia będziemy.

 Marian Bubak

wiceprezes PTI ds. naukowych, Oddział Małopolski oraz Scientific Affairs Director Sano Centre for Computational Medicine, Krakow (<http://sano.science>); kierownik Laboratorium Metod Informatycznych w Medycynie ACK Cyfronet AGH Kraków (<http://dice.cyfronet.pl>).

 Beata Chodacka

nauczycielka informatyki w V LO i SP 33 w Krakowie, wiceprezeska Oddziału Małopolskiego PTI, animator działań na rzecz edukacji informatycznej, współtwórczyni zbioru zadań z informatyki exeBOOK. Współtwórczyni i współorganizatorka projektu „Klasa z ECDL”. Koordynatorka merytoryczna w Centrum Mistrzostwa Informatycznego przy AGH, członek grupy SuperBelfrzy RP, inicjatorka i przewodnicząca Sekcji Informatyki Szkolnej PTI.

 Jacek Kitowski

prof. dr hab. inż. na Wydziale Informatyki i ACK Cyfronet AGH Kraków, członek Oddziału Małopolskiego PTI. Kierownik Laboratorium Programu PLGrid ACK Cyfronet AGH, kierownik współpracy pomiędzy AGH a eksperymentem ALICE w Laboratorium CERN i Grupy CSG na Wydziale Informatyki AGH, <https://www.icsr.agh.edu.pl/>